

Motion till riksdagen 2025/26:3987

av **Niels Paarup-Petersen m.fl. (C)**

med anledning av prop. 2025/26:175 Skärpta krav för svenskt medborgarskap

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att hederlighet och skötsamhet ska kodifieras i lagtext och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör införas övergångsbestämmelser för personer som redan ansökt om medborgarskap, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att personer som genomgår en arbetsmarknadsutbildning ska undantas från föreslagna försörjningskrav om max ett år och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att personer som betalat minst 500 000 kronor i skatt över en femårsperiod ska kunna ansöka om medborgarskap från att de varit fem år i Sverige, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

För Centerpartiet är ordning och reda i migrationspolitiken en grundprincip. Det innebär att ett nej måste vara ett nej, men också att ett ja måste vara ett ja. Den som följer reglerna, arbetar och gör rätt för sig ska kunna veta att det beslut de fått från staten gäller. Vi ser därför med stor oro på hur regeringen och Sverigedemokraterna steg för steg urholkar tryggheten för dem som har fått ett ja. Permanenta uppehållstillstånd ska kunna rivas upp och människor som arbetar och försörjer sig riskerar utvisning på grund av godtyckliga lönegolv. Centerpartiet menar att politiken måste kombinera medmänsklighet med ordning och reda, där den som sköter sig och bidrar till samhället också ska ges en tydlig och trygg väg framåt. Regeringen skapar i stället oreda och missar individernas perspektiv, vilket skadar Sverige och Sveriges attraktionskraft.

Regeringens proposition innehåller flera bra delar, men den har också brister som riskerar att leda till rättsosäkerhet och till att motverka integrationen. Vi föreslår därför fyra tillkännagivanden för att skapa ett mer rättssäkert, förutsägbart och integrationsfrämjande regelverk.

Hederlighet och skötsamhet ska kodifieras i lagtext

Regeringen föreslår att kravet om ”hederligt levnadssätt” ändras till ”skötsamt och hederligt levnadssätt” men väljer att inte definiera dessa begrepp i lagtext. I stället hänvisas till en omfattande tabell med karenstider i propositionens motivering, som ska vägleda myndigheternas och domstolarnas praxis.

Detta har med rätta kritiserats av flera remissinstanser. Både Göteborgs kommun och Civil Rights Defenders har i sina remissvar på utredning SOU 2025:1 anfört att vaga begrepp som ”skötsamhet” kan leda till godtyckliga bedömningar och rättsosäkerhet. Institutet för mänskliga rättigheter varnar för samma risker.

Även Lagrådet har varit kritiskt och ifrågasatt lämpligheten i att genom en tabell i allmänmotiveringen ge så detaljerade riktlinjer för tillämpningen av en allmänt hållen lagändring. Lagrådet anser att detta i stället bör föras in i författningstext.

För att säkerställa förutsebarhet och rättssäkerhet, och för att undvika att enskilda drabbas av godtyckliga tolkningar, anser Centerpartiet att centrala aspekter av prövningen av vad som utgör brister i skötsamhet gällande kriminell belastning, obetalda skulder eller samröre med olämpliga organisationer – måste kodifieras i lagtext. Det räcker inte att förlita sig på förarbetsuttalanden och en föränderlig myndighetspraxis.

Inför övergångsbestämmelser för redan sökande

En grundläggande rättssäkerhetsprincip är att lagstiftning ska vara förutsebar. Individer ska kunna planera sina liv och fatta beslut baserat på de lagar och regler som gäller. Regeringens förslag, särskilt det förlängda hemvistkravet från fem till åtta år, kommer att få stora konsekvenser för enskilda som planerat sina liv utifrån gällande lagstiftning. Propositionen saknar tydliga övergångsbestämmelser för de tusentals personer som redan har ansökt om medborgarskap och väntar på beslut från Migrationsverket. Centerpartiet anser att det är orimligt att personer som redan har lämnat in sin ansökan och som uppfyller dagens krav ska få sin prövning enligt de nya, strängare reglerna. I utredning SOU 2025:1 föreslogs att de nya reglerna inte skulle tillämpas vid överklagande av beslut som meddelats före ikraftträdandet eller för ansökningar som kommit in till Migrationsverket före den 1 juni 2026. Detta är en rimlig utgångspunkt.

Det bör därför införas tydliga övergångsbestämmelser som säkerställer att ansökningar som inkommit innan lagens ikraftträdande prövas enligt det tidigare regelverket. Allt annat vore ett brott mot förutsebarheten och skulle undergräva tilliten till systemet.

Undanta personer i arbetsmarknadsutbildning från försörjningskravet

Centerpartiet står bakom arbetslinjen och välkomnar att det införs ett försörjningskrav för medborgarskap. Det skapar incitament för arbete och egenförsörjning. Regeringen föreslår undantag från försörjningskravet för vissa studerande, såsom de vid universitet och i gymnasieskolan, vilket är bra.

Dock undantas inte personer som genomgår en arbetsmarknadsutbildning, exempelvis via komvux eller en subventionerad anställning som syftar till etablering.

Detta är problematiskt. Som flera remissinstanser, däribland Arbetsförmedlingen och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), påpekat är utbildning en avgörande faktor för etablering på arbetsmarknaden.

Att straffa den som aktivt investerar i sin framtida yrkeskarriär genom en arbetsmarknadsutbildning går stick i stäv med arbetslinjen och en lyckad integration. Det riskerar att skapa inlåsningseffekter där individer väljer bort utbildning som leder till jobb med högre kvalifikationer för att i stället ta ett enklare jobb som precis uppfyller försörjningskravet. Centerpartiet anser därför att undantaget från försörjningskravet måste breddas till att även omfatta personer som deltar i arbetsmarknadsutbildningar. Vi anser dock att det borde finnas ett tak för detta på maximalt ett år.

En snabbare väg till medborgarskap genom arbete och skatt

Centerpartiet anser att det är viktigt i sammanhanget att vi skapar vägar för dem som bidrar och gör rätt för sig.

Centerpartiet föreslår därför att det ska införas en möjlighet till en snabbare väg till medborgarskap för den som arbetar och betalar skatt. Den som under en femårsperiod har betalat in minst 500 000 kronor i skatt bör kunna ansöka om medborgarskap efter fem års hemvist, i stället för de åtta år som regeringen nu föreslår som huvudregel. I skattesumman räknas både inkomstskatt och allmän löneskatt på arbetsgivaravgifterna. En årlig skatteinbetalning på 100 000 kronor motsvarar i dag ett heltidsarbete med en månadslön på drygt 27 000 kronor.

Medborgarskapet är sista steget i resan för att få fullvärdiga demokratiska rättigheter i Sverige. Det ska ställas höga krav på den som ska bli medborgare, men den som kämpar, bidrar och gör rätt ska också premieras. Centerpartiet anser att det är viktigt i sammanhanget att vi skapar vägar för dem som bidrar och gör rätt för sig.

Niels Paarup-Petersen (C)

Madeleine Atlas (C)

Anders W Jonsson (C)